

שִׁלְנוּ בְּמַחְשָׁבָה וּבְהַסְתַּפְּלוּת שְׁלָהֶם, הוֹאִיל וְאִין לָהֶם פְּתָב. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל.

מִי מָנָה עֶפְרַיִם יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל. (מ"ח) אוֹתָהּ נִקְדָּה עֲלֵיוֹנָה, רֹאשׁ וְגֹזַע וּשְׂבִיל, בְּנִסְתָּר הִיא, וְלֹא עוֹמְדַת לְשֶׁאֵלָה לְחוּץ. אֲבָל מַשְׁעָה שְׁמַתְחִילָה לְהַבְנוֹת וְלַעֲשׂוֹת הֵיכַל בְּרִצּוֹנוֹ, וְנִקְרָאת מ"י, מַתְחִילָה לְהַבְנוֹת. הַדְּמוּת, שְׁלוֹ מִמֶּשׁ. מוֹצִיא נִקְבָּה שְׁלוּ בְּדְמוּת אִמּוֹ.

מַה זֶה מִי? זֶה רֹאשׁ וְגֹזַע וּשְׂבִיל. (י"ח) וְהַתְּפֹשֵׁט לְהַבְנוֹת בְּפִשְׁטוֹת הֵיכַל אַחַד, לְשֵׁנֵי צְדָדִים בּוֹנֶה. וְאִף עַל גַּב שְׁהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁהוּא ו' - גַּם כִּף הוֹצִיא אֶת נִקְבָּתוֹ כְּאֶחָד וְהוֹמִינָה אֵלָיו. מָנָה, כְּמוֹ שְׁנָאֵמַר (דְּנִיאַל א) וְיִמֵּן לָהֶם הַמֶּלֶךְ, (אֶסְתֵּר ט) וּמִשְׁלוֹחַ מְנוּת. נִתֵּן לוֹ אוֹצֵר גְּדוֹל וְיִקְר, וְהוֹצִיא אוֹתָהּ כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ. בְּאוֹתָהּ פִּשְׁטוֹת שֶׁהַתְּפֹשֵׁט, הוֹצִיא שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד, (כְּדַמָּה זו פֶּשׁוּט לְכָאן וּלְכָאן, הוֹצִיא בֵּן וּבַת בְּרַגְעָה אַחַד, וְעַל זֶה שְׁמִים וְאֵרֶץ בְּרַגְעָה אַחַד נִבְרָאוּ כְּאֶחָד) בְּשִׁעָה אַחַת.

וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל. רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, סוּד זֶה בְּגִלְלָךְ, רַבִּי, נִמְסַר. אֲשֶׁרֵי חִלְקֶךָ! רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, רַבִּיעִית מִמְדִּידוֹת יִשְׂרָאֵל, הִיא בְּרִית. לָמָּה נִקְרָא רִבְעֵי? אֵלָּא שְׁעוֹר הַגּוֹף, אַרְבַּע בְּרִיתוֹת הָיוּ בְּשְׁעוֹר שְׁלוֹ. וּבְרִית רִבְעֵי הוּא בְּשְׁעוֹר שֶׁל מְדִידוֹת הַגּוֹף. הַכֹּל הוֹצִיא מִי.

רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה הוֹלֵךְ לְרֵאוֹת אֶת רַבִּי יוֹסִי חֲמִיו, רַבִּי אַבָּא וְחֲבָרִיו הִלְכוּ עִמּוֹ. פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תְּהִלִּים ה) ה' בִּקְרָתְךָ תִּשְׁמַע קוֹלִי וְגוֹ'. ה' בִּקְרָתְךָ, אֵיזָה בִּקְרָתְךָ? אֵלָּא זֶה בִּקְרָתְךָ שֶׁל אַבְרָהָם שֶׁהִתְעוֹרַר בְּעוֹלָם, שִׁפְתוֹב (בְּרֵאשִׁית כב) וְיִשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבִקְרָתְךָ. שֶׁהָרִי בְּשִׁמְגִיעַ הַבִּקְרָת, אוֹתוֹ בִּקְרָתְךָ

וְלִית לֹוֹן כְּתָב. זְכָאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל. מִי מָנָה עֶפְרַיִם יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל. (מ"ח) הַהוּא נִקְוֵדָה עֲלָאָה, רִישָׁא וְגֹזַעָא וּשְׂבִילָא, בְּטַמִּירוֹ אִיהוּ, וְלֹא קִיַּיְמָא לְשֶׁאֵלָא לְבַר. אֲבָל מַשְׁעָתָא דְשֶׁאֲרִי לְאַתְבְּנָאָה, וְלִמְעַבְדַּת הֵיכְלָא בְּרַעוּתִיהּ, וְאִקְרִי מ"י, שְׁאֲרִי לְאַתְבְּנָאָה, דִּיוֹקְנָא, דִּילִיָּה מִמֶּשׁ. אֲפִיק נִוִּקְבָּא דִּילִיָּה, בְּדִיוֹקְנָא דְאִמִּיהָ.

מַאי מִי. דָּא רִישָׁא וְגֹזַעָא וּשְׂבִילָא. (י"ח) וְאַתְפֹּשֵׁט לְאַתְבְּנָאָה בְּפִשְׁטוֹ דְחַד הֵיכְלָא, לְתַרִּין סְטָרִין בְּאִנִּי. וְאִף עַל גַּב דְּאֲפִיק לְיִשְׂרָאֵל. דְּאִיהוּ ו', אוֹף הָכִי אֲפִיק לְנוֹקְבָא דִּילִיָּה פְּחָדָא, וְאִזְמָנָה לְגַבִּיהָ. מָנָה, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (דְּנִיאַל א) וְיִמֵּן לָהֶם הַמֶּלֶךְ (אֶסְתֵּר ט) וּמִשְׁלוֹחַ מְנוּת. יְהִיב לִיָּה נְבוֹזְבָּא רַב וְיִקְרָא, וְאֲפִיק לָהּ פְּחָדָא מְנִיָּה. בְּהַהוּא פִּשְׁטוֹ דְאַתְפֹּשֵׁט אֲפִיק תְּרוּוֹיָהּ כְּחָדָא, (כְּנִוּוֹנָא דָּא פֶּשׁוּט לְהִכָּא וּלְהִכָּא, אֲפִיק בְּרָא וּבְרֵתָא בְּרַגְעָה חֲדָא, וְעַל דָּא שְׁמִים וְאֵרֶץ בְּרַגְעָה חֲדָא אֲתַבְּרָאוּ כְּחָדָא)

בְּשִׁעָתָא חָדָא.

וּמִסְפָּר אֶת רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל רִזָּא דָּא בְּגִינָךְ רַבִּי אֶתְמָסַר, זְכָאָה חוֹלְקֶךָ. רִבְעֵי יִשְׂרָאֵל, רַבִּיעִית, מִן מְדִידוֹ דִּישְׂרָאֵל, אִיהוּ בְּרִית. אֲמַאי אִקְרִי רִבְעֵי. אֵלָּא שְׁעוֹרָא דְגוֹפָא אַרְבַּע בְּרִיתוֹת הָיוּ בְּשְׁעוֹרָא דִּילִיָּה. וּבְרִית רִבְעֵי אִיהוּ בְּשְׁעוֹרָא דְמְדִידוֹ דְגוֹפָא. כֹּלָּא אֲפִיק מִי. (ע"ב).

רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה אֵזִיל לְמַחְמִי לְרַבִּי יוֹסִי חֲמִיו, רַבִּי אַבָּא וְחֲבָרִיו אֵזְלוּ עִמֵּיהּ. פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תְּהִלִּים ה) יי בִּקְרָתְךָ תִּשְׁמַע קוֹלִי וְגוֹ'. יי בִּקְרָתְךָ מַאי בִּקְרָתְךָ. אֵלָּא דָּא בִּקְרָתְךָ דְאַבְרָהָם, דְאַתְעַר בְּעֵלְמָא. דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית כב) וְיִשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבִקְרָתְךָ. דְהָא כַּד אֶתִּי צְפָרָא, הַהוּא בִּקְרָתְךָ אֲתַעַר בְּעֵלְמָא, וְהוּא עֵידֵן רַעוּא לְכֹלָּא,

מתעורר בעולם, והוא עת רצון לכל, ולעשות טוב לכל העולם, לצדיקים ולרשעים. ואז זמן תפלה הוא להתפלל לפני המלך הקדוש.

ועל זה, בשעה שבא הבקר, כל אותם אסירי המלך מוצאים מנוחה, זמן תפלה הוא עליהם, וכל שכן אותם שחוזרים בתשובה ומבקשים בקשותיהם לפני המלך הקדוש, משום שבשעה זו יוצא ממנה אחד לצד דרום, ורפאל שמו, וכל מיני רפואה בידו. ומצד דרום יוצאת רוח אחת ומגיעה לאותו הממנה שממנה על הרפואה. וכשמגיעה הרפואה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא פוקד לבית דינו שלא יפתחו בדין, משום שהחיים ביד הקדוש ברוך הוא, ולא בידיהם.

ומתוך שהוא עת רצון, רצה הקדוש ברוך הוא זכות אותו האיש. אם ימצא בתפלה (יפה. ואם לא - נחשב לו בשוגג) או שהוא בעל תשובה - חס עליו. באותה שעה נשמע קול צפרים המקננות, שכתוב (תהלים קד) אשר שם צפרים יקננו. ואותן צפרים מודות ומשבחות לקדוש-ברוך-הוא. ואותה אילת השחר מתעוררת בעולם ואומרת, (שם לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו'. אז אותו ממנה יוצא, ועושה כל מה שנוצטוה.

ואם תאמר שמיני רפואה בידו כמו שאמרנו - לא כף! שהרי רפואה לא היתה, רק בידי המלך הקדוש. אבל בשעה שפוקד הקדוש ברוך הוא רפואה לאותו האדם, הוא יוצא, וכל המקטרגים הממנים על מחלות רעות פוחדים ממנו. אז אותה הרוח שנסעה מצד דרום מושיטה לו לאותו אדם, והרי הרפואה נמצאת, והכל בידי הקדוש ברוך הוא.

ולמעבד טיבו לכל עלמא, לזכאין ולחייבין. וכדין עידן צלותא הוא, למצלי קמי מלפא קדישא.

ועל דא, בשעתא דאתי צפרא, כל אינון אסירי מלפא, אשכחו נייחא, עידן צלותא איהו עלייהו. וכל שפן אינון דתייבין בתיובתא, ובעאן בעותהון לקמי מלפא קדישא. בגין, דהאי שעתא, חד ממנא נפיק לסטר דרום, ורפאל שמיה, וכל זיני אסוותא בידוי. ומסטר דרום, נפק חד ריחא, ומטי לגבי ההוא ממנא, דממנא על אסוותא. וכד מטי צלותא לקמי קדשא בריך הוא, פקיד לבי דינא דיליה, דלא יפתחון בדינא, בגין דחיים בידא דקודשא בריך הוא, ולא בידיהון.

ובגו דאיהו עידן רעוא, בעא קדשא בריך הוא זכותא דההוא בר נש, אי ישתכח בצלותא, (איות, ואי לא חשיב ליה בשוגג) או דאיהו מאריה דתיובתא, חס עליה. בההיא שעתא קל צפרין דמקננן אשתמעו, דכתוב, (תהלים קד) אשר שם צפרים יקננו. ואינון צפרין אודאן ומשבחן לקודשא בריך הוא. וההוא אילת השחר אתער בעלמא ואמר, (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו'. בדין ההוא ממנא נפיק, ועביד כל מה דאתפקד.

ואי תימא דזיני אסוותא בידוי כמה דאמרן. לאו הכי. דהא אסוותא לא הוי, אלא בידוי דמלפא קדישא. אבל בשעתא דפקיד קדשא בריך הוא אסוותא לההוא בר נש, איהו נפיק, וכל אינון מקטרגין דממנן על מרעין בישין, דחלין מגיה. בדין ההוא ריחא דקא נסע מסטרא דדרום, אושיט ליה לההוא בר נש, והא אסוותא אשתכח, וכלא בידוי דקודשא בריך הוא.